

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Domnului Alexandr STOIANOGLO,

Procuror General al Republicii Moldova

SESIZARE

La data de 20 februarie 2020 a fost constituit grupul parlamentar "Pro Moldova". Inițial, un grup de 6 deputați, s-au disociat de deciziile și acțiunile luate de fracțiunea Partidului Democrat din Moldova și, în conformitate cu prevederile art. 4 din Regulamentul Parlamentului au părăsit fracțiunea PDM. Ulterior, mai mulți deputați, care erau în contradicție cu viziunile și strategiile politice ale Partidului Democrat, s-au alăturat grupului parlamentar "Pro Moldova". Ne referim la deputații din Parlament, cât și la aleșii locali, care au decis să adere și să susțină politic grupul parlamentar "Pro Moldova".

În acest sens, este strict necesar de a menționa cadrul constituțional și legal care acordă dreptul deputaților de a fi liberi în deciziile lor luând act de statutul constituțional al aleșilor poporului.

Potrivit art. 68 din Constituție, în exercitarea mandatului, deputații sunt în serviciul poporului. Orice mandat imperativa este nul.

Conform art. 71 din Legea Supremă, Deputatul nu poate fi persecutat sau tras la răspundere juridică pentru voturile sau pentru opiniile exprimate în exercitarea mandatului.

În continuare este relevantă jurisprudența Curții Constituționale și avizele Comisiei de la Veneția care urmează a fi luată în considerație.

Astfel, Curtea Constituțională, prin prin Hotărârea nr.8 din 19 iunie 2012, a statuat:

"34. În viziunea Curții, mandatul de parlamentar exprimă relația parlamentarului cu întregul popor, în serviciul căruia este, nu numai cu alegătorii care l-au votat, deși aceștia beneficiază de prezența parlamentarului în virtutea obligației sale de a ține legătura cu alegătorii. Astfel, sintagma "a fi în serviciul poporului" de la articolul 68 alin.(1) din Constituție înseamnă că, din momentul alegerii și până la încetarea mandatului, fiecare deputat devine reprezentantul poporului în integralitatea sa și are

drept misiune să servească interesului comun, cel al poporului, și nu doar partidului din care provine. [...]

35. În definirea acestor interese, opțiunea parlamentarului este liberă, chiar dacă el face parte dintr-un partid pe care îl reprezintă în Parlament. În conformitate cu articolul 2 alin.(2) din Constituție, nici o persoană particulară, nici o parte din popor, nici un grup social, nici un partid politic sau o altă formațiune obștească nu poate exercita puterea de stat în nume propriu. În acest sens, principiile fundamentale ale statului de drept trebuie respectate cu sfințenie pentru a se obstacula tentația pe care ar putea-o avea unul sau mai multe partide politice, devenite majoritare în Parlament, de a-și transforma “aleșii” în “activiști ai partidului” sau structurile administrației publice centrale sau locale în “organe de partid”, centrale sau locale.

43. Astfel, deoarece nu sunt reprezentanții unei fracțiuni a populației, parlamentarii nu pot fi apărătorii unor interese particulare, ei sunt absolut liberi în exercitarea mandatului lor și nu au obligația de a îndeplini angajamentele pe care și le-ar fi putut asuma înaintea alegerii sau eventualele instrucțiuni din partea alegătorilor formulate pe parcursul mandatului. Aleșii nu au obligația legală să-și susțină partidul sau deciziile grupului lor în cadrul Parlamentului. Mai mult, în cazul în care deputatul, prin comportamentul său, provoacă daune acestuia, partidul sau grupul din care face parte poate să-l excludă, însă această excludere nu antrenează pierderea mandatului parlamentar. Aceasta, în mod evident, nu împiedică deputatul ca, odată ales, să își onoreze angajamentele și să se conformeze disciplinei de vot a grupului parlamentar din care face parte.

[...]

47. Aceste caracteristici conferă deputatului un regim special de protecție împotriva presiunilor alegătorilor și ale partidului cu sprijinul căruia a intrat în Parlament. [...]

35. Comisia de la Veneția, în Raportul nr.CDL-AD(2009)027 privind mandatul imperativ și practicile similare, a menționat:

“[...] Comisia de la Veneția nu a încetat de a susține că pierderea calității de reprezentant, din cauza schimbării afiliației politice este contrară principiului mandatului liber și independent. Cu toate că scopul urmărit prin acest tip de măsuri poate fi considerat ca fiind oarecum justificat, principiul constituțional fundamental care interzice mandatul imperativ sau alte practici similare vizând privarea unui reprezentant de mandatul său, trebuie să prevaleze ca o piatră de temelie a constituționalismului democratic european.”

36. În contextul celor expuse, Curtea subliniază că, în virtutea mandatului reprezentativ, deputatul, odată intrat în exercițiul mandatului, nu mai are obligația legală de a-și susține partidul sau deciziile fracțiunii sale în cadrul forului legislativ.

37. Astfel, prin prisma principiilor constituționale care resping orice formă de mandat imperativ, deputatului nu-i este interzisă schimbarea opțiunii politice.

În pofida acestor garanții constituționale ale deputaților, în adresa grupului parlamentar "Pro Moldova" și deputaților care au decis să susțină politic acest grup a demarat o adevărată campanie de denigrare însoțită de atacuri și calomnii fără precedent, în special în adresa președintelui grupului domnului Andrian Candu.

Astfel, deputatul Eugeniu Nichiforciuc, la data de 17 martie 2020, în cadrul unei emisiuni la postul de televiziune N4, a adus acuzații grave la adresa membrilor grupului parlamentar "Pro Moldova", declarând că plecarea deputaților a fost posibilă prin coruperea activă a acestora. Eugeniu Nichiforciuc s-a referit la sume exacte, care au fost plătite acestor deputați, menționând despre sume de 150 – 250 mii Euro (o sută cincizeci – două sute cincizeci mii) și achitarea lunară a deputaților cu 5 000 (cinci mii) Euro.

Ulterior, la data de 12 mai 2020, în cadrul aceleiași emisiuni <https://www.youtube.com/watch?v=ISOPc53gH6I&t=1466s>. deputata Monica Babuc a făcut declarații calomnioase și injurioase în adresa președintelui Andrian Candu și membrilor grupului parlamentar "Pro Moldova". Monica Babuc a acuzat semnatarii prezentei sesizări, că ar fi comis acte de corupere a deputaților, care au aderat la fracțiuni și că ar fi aplicat presiuni și acțiuni de intimidare.

Acuzații calomnioase au fost lansate de Pavel Filip, care pe pagina de facebook (<https://www.facebook.com/Pavel.FilipMD/posts/3360098174001483>) a publicat mesajul, catalogând membrii grupului parlamentar "Pro Moldova" – "echipa hoților de miliarde".

La data de 20 mai 2020, în cadrul unui briefing de presă susținut de Alexandru Jizdan (<https://www.youtube.com/watch?v=iDk2pUKFTVM>), dumnealui a declarat: „*Vreau să vă relatez câteva informații care vor preciza poziția PD și fracțiunii PD raportate la evenimentele care s-au produs în această perioadă. Despre destabilizarea situației - Partidul Democrat condamnă vehement încercările unor forțe din exterior de a destabiliza situația din țară prin tentative directe de coruperea politică a deputaților și face apel la unitate. Dezaprobăm metodele obscure folosite în atragerea deputaților PDM în diferite jocuri înguste, folosirea vechilor metode de stimulare a traseismului și corupere politică. Constatăm comiterea unor grave abateri de la normele constituționale și principiile de bază a parlamentarismului, iar foștii deputați PDM sunt forțați pentru a aduce haos și instabilitate politică în țară.*” Din analiza conținutului declarațiilor, rezultă că plecarea deputaților de la un partid la altul, a avut loc în rezultatul comiterii infracțiunilor de corupere activă și de șantaj.

Declarații calomnioase de acest gen au fost lansate și de alți deputați: Nicolae Ciubuc, Vlad Batrîncea, Corneliu Furculița etc.

Asemenea acuzații le considerăm nefondate și calomnioase, deoarece se referă la membrii grupului parlamentar "Pro Moldova" care exercită mandatul de deputat în strictă conformitate cu legea și Constituția. Pe parcursul desfășurării activității, deputații grupului parlamentar "Pro Moldova" niciodată nu au întreprins acțiuni ilegale, care ar periclita imaginea deputatului ca un ales al poporului.

Președintele Republicii Moldova Igor Dodon, care potrivit Constituției este un garant al suveranității, a lansat în spațiul public acuzații extrem de grave la adresa deputaților care au părăsit Partidul Democrat și au ales liber să acceadă la grupul parlamentar "Pro Moldova". Mai mult, în rezultatul ședinței Consiliului Superior de Securitate, Igor Dodon a ieșit cu declarații, acuzându-l direct pe președintele Andrian Candu, că ar fi comis infracțiunea conexă fenomenului "furtul miliardului". Prin declarația *"hoțul trebuie să stea în pușcărie și el va sta"* (traducerea autorilor sesizării), Igor Dodon a calomniat și a injuriat președintele grupului parlamentar "Pro Moldova" și a încălcat principiul prezumției de nevinovăție.

Mai mult, exact același declarații calomnioase au fost debitate în public și de către Prim-ministrul RM Ion Chicu care, într-un răspuns la solicitarea grupului parlamentar de a veni cu raport în Parlament a adus acuzații grave domnului Candu exprimându-se că nu are de gând să dea raport în fața „hoțului de miliarde”.

Semnatarii sesizării, declarăm cu fermitate că recunoaștem și respectăm dreptul la libera exprimare a fiecărui cetățean, ca fiind unul din fundamentele esențiale ale societății democratice, care asigură dezvoltarea ei și autorealizarea fiecărei persoane. Într-o societate democratică, fundamentul căreia este un stat de drept libertatea de exprimare nu poate prejudicia onoarea, demnitatea altei persoane.

În cazurile descrise mai sus, prin declarațiile lansate în spațiul public se aduc acuzații despre comiterea unor infracțiuni grave. Mai mult, cei vizați în sesizare au încălcat principiul prezumției nevinovăției și menționăm că Legea cu privire la libertatea de exprimare, art. 12, interzice reprezentanților autorităților publice să facă declarații, care se referă la acuzații de comitere a unor infracțiuni. Declarațiile prezentate mai sus reprezintă calomnie, adică răspândire cu bună știință a unor informații mincinoase care defăimează o persoană, însoțită de învinuirea în săvârșirea unei infracțiuni. Totodată, considerăm că declarațiile descrise mai sus conțin vorbe, care lezează onoarea și demnitatea persoanei. Acțiunile descrise mai sus, reprezintă componente ale contravențiilor prevăzute la art. art. 69, 70 Cod contravențional.

Scopul legii penale este apărarea persoanei, drepturile și libertățile acesteia. Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni nici supus unei pedepse penale, decât în baza unei hotărâri a instanței de judecată și în strictă conformitate cu legea penală. În așa fel, Igor Dodon, a încălcat unul din principiile fundamentale ale ordinii constituționale și a legii penale.

În temeiul circumstanțelor descrise mai sus, pentru elucidarea faptelor, stabilirea adevărului și tragerea la răspundere juridică a tuturor autorilor calomniilor și falsurilor expuse în spațiul public, deputații "Pro Moldova" sunt gata de a se prezenta la organul de urmărire penală pentru a da orice explicații și a fi audiați pe marginea declarațiilor calomnioase din partea altor deputați și demnitari.

Reieșind din faptele descrise mai sus

SOLICITĂM:

1. Verificarea faptelor expuse în sursele mass media despre pretinsa corupere și acțiunile de șantaj a deputaților și aleșilor locali de către membrii grupului "Pro Moldova";

2. Audierea conform procedurilor legale a deputaților grupului parlamentar "Pro Moldova" precum și celor care au proliferat calomniile: Igor Dodon, Ion Chicu, Pavel Filip, Monica Babuc, Alexandru Jizdan, Nicolae Ciubuc, Vlad Batrîncea, Corneliu Furculița.

3. Atragerea la răspundere contravențională persoanele indicate în sesizare, pentru comiterea contravențiilor de calomnie și injurie.

Cu stimă,